

PARDUBICKÝ KRAJ
Krajský úřad
odbor školství, kultury a tělovýchovy
oddělení kultury a památkové péče

Spisová zn.: SpKrÚ – 47463/2010 OŠKT OKPP
Číslo jednací: KrÚ – 47463/2010 OŠKT OKPP
Vyřizuje: Ing. Milan Mariánek
Telefon: 466 026 169
E-mail: milan.marianek@pardubickykraj.cz
Fax: 466 026 395
Datum: 19. 8. 2010

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Došlo	23 -08- 2010
Čj. 6785	
Přílohy:	Odd: <i>ON</i>

Účastník řízení:

Město Ústí nad Orlicí, Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí

Přemístění nemovité kulturní památky - socha sv. Jana Nepomuckého z pozemkové parcely č. 343 na stavební parcelu č. 83 v k. ú. Ústí nad Orlicí.

Krajský úřad Pardubického kraje, oddělení kultury a památkové péče (dále jen příslušný orgán), obdržel dne 22. 6. 2010 žádost, kterou podalo město Ústí nad Orlicí, sídlem Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí, o vydání souhlasu s přemístěním kulturní památky ve smyslu ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), ve věci přemístění sochy sv. Jana Nepomuckého z pozemkové parcely č. 343 na stavební parcelu č. 83 v k. ú. Ústí nad Orlicí. Přílohou žádosti byla katastrální mapa s vyznačením současného a navrhovaného umístění a čtyři fotografické montáže demonstrující místo navrhovaného umístění sochy.

Příslušný orgán k uvedené žádosti podle ustanovení § 18 odst. 1 památkového zákona a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Pardubického kraje **souhlasí** s přemístěním sochy sv. Jana Nepomuckého z pozemkové parcely č. 343 na stavební parcelu č. 83 v k. ú. Ústí nad Orlicí, při dodržení následujících podmínek:

1. V prostoru v okolí nově umístěné sochy bude upravena zeleň a prvky městského mobiliáře tak, aby nemohlo docházet k jejímu poškození nadměrnou vlhkostí a dalšími rušivými vlivy okolí.
2. Bude provedena redukce stávajících přerostlých keřů a dosadba vhodnými dřevinami, které potlačí přímé pohledové vazby na rušnou komunikaci. Dále dojde k úpravě ploch trávníků a okolí, aby bylo zamezeno přímému nerušenému vstupu k plastice. Pravidelně bude prováděna údržba stromů, do jejichž blízkosti bude socha přemístěna.

3. Místo stávajícího umístění sochy na parc. č. 343 bude urovnáno zeminou podle konfigurace terénu okolí a oseto trávou.
4. Přemístění sochy musí proběhnout s maximální mírou opatrnosti, tak aby nedošlo k jejímu poškození. Průběh přemístění bude podrobně zdokumentován. Jedno vyhotovení této dokumentace bude předáno Národnímu památkovému ústavu prostřednictvím krajského úřadu, a to do 30 dnů od ukončení přemístění.
5. V blízkosti sochy s podstavcem bude umístěn nízký kamenný blok, na němž budou trvanlivým způsobem uvedeny informace o jejím původním umístění.

O d ů v o d n ě n í

Příslušný orgán státní památkové péče pro přemísťování kulturních památek provedl řízení k žádosti města Ústí nad Orlicí, sídlem Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí, o přemístění sochy sv. Jana Nepomuckého z pozemkové parcely č. 343 na stavební parcelu č. 83 v k. ú. Ústí nad Orlicí. Žádost byla podána dne 22. 6. 2010. Tímto dnem bylo zahájeno správní řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Žadatel, jenž je vlastníkem sochy, přiložil k žádosti katastrální mapu s vyznačením současného a navrhovaného umístění a čtyři fotografické montáže demonstrující místo navrhovaného umístění sochy. V průběhu řízení dále předložil čestné prohlášení o vlastnictví sochy a souhlasné stanovisko s přemístěním sochy vydané Římskokatolickou farností – děkanstvím Ústí nad Orlicí, vlastníka pozemkové parcely č. 343, z níž je socha přemísťována.

Ve smyslu ustanovení § 18 odst. 1 památkového zákona bylo ve věci vydáno vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Pardubicích (dále jen NPÚ) pod číslem jednací NPÚ – 361/2129/2010Pkr, vypracované PhDr. Václavem Paukrtem dne 16. 7. 2010, ve kterém je uvedeno, že NPÚ nedoporučuje provést přemístění. Toto bylo odůvodněno tím, že navrhované umístění je pro sochu nevhodné s následujícím odůvodněním: „Zde bude socha ohrožena srážkovou vodou i ze stromů, bude zde udržována nevhodná vlhkost (tu budou podporovat i oba vzrostlé keře) a to bude mít za následek neustálý výskyt zelené řasy a lišejníků na kameni. Kořeny stromů budou nadzvedávat základ i se soklem, socha bude ohrožena padajícími větvemi a listům okolních stromů. Prostředí této parcely je stínění a nedůstojné – jsou zde umístěny různé poutače, jsou zde silniční směrovky, odpadkový koš, kašna, šachta a rozvody vody do kašny, za sochou jsou na zdi domu dvě velké reklamní tabule a co je nezanedbatelné, v blízkém okolí jsou herny s nočním provozem a zde je velké nebezpečí častého poškozování sochy i soklu.“

Účastníku řízení byla v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a uplatnit své připomínky a náměty. Město Ústí nad Orlicí této možnosti využilo. Dne 17. 8. 2010 byla příslušnému oránu doručena písemnost, kde se v reakci na vyjádření NPÚ oznamuje, že Rada města odsouhlasila úpravu zeleně v prostoru budoucího umístění sochy.

Protože socha sv. Jana Nepomuckého není v současnosti situována na svém původním místě, zkoumal příslušný orgán v průběhu řízení její původní umístění. Podle popisu a historických fotografií uvedených v historických dokumentech stávala socha uprostřed tehdejšího Jánského (později Masarykova) náměstí, což je místo vzdálené přibližně 25 metrů od umístění navrhovaného žadatelem. Po 2. světové válce byla přesunuta v rámci tohoto náměstíčka na roh továrny, ovšem v tomto místě stála pouze několik roků a v roce 1950 došlo k jejímu přemístění do stávajícího prostoru u děkanského kostela. Tyto přesuny byly přímo vyvolány výstavbou silnic v prostoru původního umístění sochy, ale nezanedbatelnou roli při nich hrálo rovněž ideologické hledisko počátku 50. let 20. století. Přesunem došlo k tomu, že socha nyní stojí u presbytáře děkanského kostela, v místě zrušeného hřbitova, který není veřejným prostorem, protože brány na hřbitov se zamykají.

Příslušný orgán v souvislosti s přemístěním nemovité kulturní památky přihlížel k zákonné ochranné proceduře článku 5 Úmluvy o architektonickém dědictví Evropy, podle kterého „každá strana se zavazuje zakázat přemístění celku nebo části jakékoli chráněné památky, kromě případů, kdy fyzická ochrana takových památek přemístění nezbytně vyžaduje. Za těchto podmínek přijme příslušný úřad nezbytná bezpečnostní opatření k jejich demontáži, převozu a opětovnému postavení na vhodném místě“. V tomto případě se však nejedná o přemístění z původního místa, ale naopak z místa, na které byla druhotně přemístěna.

V průběhu řízení se příslušný orgán zabýval argumentací NPÚ proti přemístění. Při hodnocení tohoto důkazu byl veden následujícími úvahami. Stromy, pod nimiž má být socha umístěna, nemohou představovat vážné nebezpečí, protože se jedná o zeleň umístěnou na veřejném prostranství s velkým pohybem obyvatel a návštěvníků města. Vlastník těchto stromů je musí udržovat v dobrém zdravotním stavu a rozhodně nemůže připustit pád větve do prostoru s tak intenzivním pohybem osob. Stejně tak je málo pravděpodobné zvedání sochy kořeny, v případě že socha bude osazena na dostatečně dimenzovaný základový blok. Stávající zeleň parteru je možno jednoduše upravit tak, aby zbytečně nezvyšovala vlhkost v okolí a současně sloužila k přirozenému oddělení pochozích ploch od ploch zeleně, což omezí nebezpečí vandalského činu, který by sochu mohl poškodit. Totéž platí i o poutacích, odpadkovém koši a šachtě sloužící k rozvodu vody ke kašně.

Na základě shromážděných důkazů příslušný orgán zjistil, že socha sv. Jana Nepomuckého v Ústí nad Orlicí v současnosti není ve svém původním umístění. Vzhledem k tomu, že v minulosti došlo k zásadní změně poměrů v původním umístění, není možno ji z prostorových důvodů navrátit na původní místo, které je nyní kruhovou křižovatkou rušných silnic. Je málo pravděpodobné, že dopravní ruch v dohledné době poleví natolik, aby bylo možno sochu umístit na původní místo. Proto příslušný orgán vážil, zda argumenty proti, vyjádřené NPÚ, převáží nad argumenty pro přemístění. V tomto konkrétním případě došel k závěru, že místo navržené žadatelem je vhodné pro prezentaci plastiky veřejnosti, protože je v těsné blízkosti původního umístění a v nejbližším okolí není vhodnější prostor. Ponechání sochy na stávajícím místě by bylo podstatně větší chybou, protože jde o provizorní umístění zcela bez historických souvislostí.

Podmínky tohoto rozhodnutí byly stanoveny na základě § 1 odst. 2 památkového zákona, podle něhož je nutno zabezpečit vhodné společenské uplatnění kulturních památek. Z tohoto důvodu je možno souhlasit s umístěním sochy v navrhovaném místě, ale současně je nutno trvanlivým způsobem prezentovat i původní umístění plastiky. V rámci této prezentace doporučujeme využít i existující historickou fotodokumentaci. Další podmínky byly stanoveny na základě § 9 odst. 4 písm. e) prováděcí vyhlášky k památkovému zákonu č. 66/1988 Sb.

V průběhu správního řízení posuzoval příslušný orgán žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy, zejména památkovým zákonem a Úmluvou o architektonickém dědictví Evropy, zákonné procedury, článek 5, zákon č. 73/2000 Sb. m. s. (Granada, Španělsko, 3. října 1985). Při vyhotovení rozhodnutí vycházel z předložené žádosti, písemného vyjádření NPÚ-ÚOP v Pardubicích a dalších podkladů umístěných ve spise. Došel k závěru, že přemístění podle návrhu je v případě dodržení daných podmínek přípustné.

Příslušný orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

P o u č e n í o o d v o l á n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle §§ 81 až 83 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury České republiky, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Pardubického kraje.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Milada Valečková
vedoucí oddělení kultury a památkové péče

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích
Národní památkový ústav, ústřední pracoviště